

МОДЕЛЮВАННЯ ФРЕЙМА-СЦЕНАРІЮ МАЙДАН НА МАТЕРІАЛІ КОРПУСУ БРИТАНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-ЗМІ

Степанов В.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, ст. викладач Єгорова О. І.

Одним із провідних напрямків сучасних когнітивних досліджень є вивчення структурованих знань, що подаються у вигляді когнітивних моделей – фреймів. Вивчення фреймової репрезентації знань має усталені традиції (С.А. Жаботинська, М. Мінський, Ч. Філлмор, Р. Шенк, Р. Абельсон, Н.В. Таценко та ін.), що у поєднанні з потужною теоретичною базою для створення та використання лінгвістичних корпусів (Т. МакІнері, Е. Вільсон, П. Бейкер, Е. Гарді та ін.) уможливило їх комбінування з метою вивчення концепту МАЙДАН.

Фрейм-сценарій як окремий різновид концепту має певні відмінності від фрейму та сценарію відповідно. По-перше, фрейм-сценарій є динамічним, у той час як фрейму притаманна статичність. По-друге, на відміну від сценарію, фрейм-сценарій залучається до контексту конкретної ситуації. По-третє, фрейм-сценарій інтегрує в собі знання про світ людей та їхню взаємодію, виступаючи культурно маркованим концептом [1, 165].

У наш час моделювання фрейму-сценарію доцільно здійснювати на матеріалі корпусів – набору текстів у електронному форматі, що відбираються з метою проведення лінгвістичних досліджень із використанням комп'ютерних програм [2, 48]. Пропоноване моделювання фрейму-сценарію МАЙДАН здійснене на матеріалі корпусу статей британських інтернет-видань, що висвітлюють відповідні події в Україні.

Фреймове моделювання фрейму-сценарію МАЙДАН залучає використання базових фреймів С. А. Жаботинської (предметного, акціонального, посесивного, компаративного), структура яких репрезентується вузлами – поняттями та слотами [3, 76]. Поняття виступають незмінними елементами, а слоти – змінними. Інтерпретуючи поняття, слоти об'єктивують конкретну ситуацію, відтворюючи динаміку змін у межах фрейму-сценарію МАЙДАН.

Фрейм-сценарій МАЙДАН моделюється як послідовність каузативних та контактних взаємодій концептів ВЛАДА та МАЙДАН, що репрезентується предметними та акціональними фреймами із пропозиціями «ДЕЩО-каузатор робить ДЕЩО-фактив» та «ДЕЩО-агенс діє на ДЕЩО-пацієнс»:

*Pro-European protests in Ukraine, known as Euromaidan, started almost two months ago when the country's **government abruptly stopped***

preparations for free trade deal with Europe under Russian pressure (The Guardian, Sunday, 19 January 2014).

Police responded with stun grenades, teargas and water cannon, but were outnumbered by the protesters (The Guardian, Monday, 20 January 2014).

Динаміка подій, що відбуваються на Майдані Незалежності, зумовлює контактну взаємодію концептів ВЛАДА і МАЙДАН, унаслідок чого у фреймовій будові даних концептів з'являються нові слоти або змінюється наповнення вже існуючих слотів. Аналіз розгортання подій на Майдані об'єктивує динаміку змін наповнення слотів МЕТА, ІНСТРУМЕНТ, ЯК. Крім того, додаються слоти компаративного фрейму, що актуалізує порівняння Майдану із революцією, війною проти корупції тощо:

There were reports that riot police were firing smoke and stun grenades. Opposition sources said police snipers were firing on demonstrators from rooftops (The Guardian, Wednesday, 19 February 2014).

Many people feel the government is trying to repress the truth and remove their rights. This protest is now more than a pro-EU movement, it is fuelled by anti-government feeling, with many activists seeing their cause as a fight against corruption (The Independent, Friday, 24 January 2014).

Таким чином, структура фрейму-сценарію МАЙДАН має динамічний характер, репрезентований змінними слотами акціональних, предметних та компаративних фреймів. Перспективою подальших досліджень вважаємо застосування пропонованого фреймового моделювання для аналізу структури інших фреймів-сценаріїв.

1. Полатовская О. С. Фрейм-сценарий как тип фреймов / О. С. Полатовская // Вестник ИГЛУ. – 2013. – №4 (25). – С. 161–166
2. A Glossary of Corpus Linguistics / P. Baker, A. Hardie and T. McEnery. – E. : Edinburgh University Press, 2006. – 187 p.
3. Жаботинская С. А. Онтологии для словарей-тезаурусов : лингвокогнитивный подход / С. А. Жаботинская // Філологічні трактати. – 2009. – Том 1. – №2. – С. 76–80.

Степанов, В. Моделювання фрейма-сценарію Майдан на матеріалі корпусу британських Інтернет-ЗМІ [Текст] / В. Степанов ; наук. кер. О.І. Єгорова // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 50-52.